

Số: **09/CD-BNN-TY**

Hà Nội, ngày 19 tháng 6 năm 2012

CÔNG ĐIỆN
Về việc triển khai các biện pháp cấp bách
phòng chống dịch bệnh trên tôm, nhuyễn thể nuôi

BỘ TRƯỞNG BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN ĐIỆN:

Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố ven biển từ Quảng Ninh đến Kiên Giang

Trong 5 tháng đầu năm 2012, nuôi tôm nước lợ ở các tỉnh ven biển miền Nam và miền Trung bị thiệt hại hơn 22.532ha. Phần lớn tôm bị hội chứng gây hoại tử gan tụy và tập trung ở những diện tích nuôi thâm canh, bán thâm canh.

Ngoài ra, nghêu nuôi ở các tỉnh phía Bắc cũng bị thiệt hại đáng kể, riêng tỉnh Thái Bình đã bị thiệt hại đến gần 80% diện tích thả nuôi (640ha/800ha nuôi).

Để khắc phục và hạn chế thiệt hại, tiếp tục thực hiện kế hoạch nuôi tôm, nhuyễn thể năm 2012, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị UBND các tỉnh, thành phố ven biển chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, UBND các cấp, các ngành liên quan thực hiện các nội dung công việc sau:

1. Đối với hoạt động sản xuất, kinh doanh tôm giống

- Tổ chức kiểm tra chặt chẽ điều kiện sản xuất, kinh doanh; điều kiện vệ sinh thú y các cơ sở sản xuất tôm giống. Chỉ cho phép các cơ sở/trại giống đủ điều kiện tiếp tục sản xuất và cung ứng giống. Xử lý vi phạm và đình chỉ những cơ sở không đủ tiêu chuẩn vệ sinh thú y thủy sản; đảm bảo qui trình ương nuôi sạch, không sử dụng thuốc, kháng sinh, hóa chất thuộc danh mục cấm sử dụng trong quá trình sản xuất giống. Yêu cầu phải sử dụng táo tươi và artemia đủ về số lượng và chất lượng để tôm tăng trưởng nhanh, không nhiễm bệnh.

- Quản lý chất lượng tôm bố mẹ: Tôm nhập khẩu phải có nguồn gốc rõ ràng, có giấy chứng nhận kiểm dịch của cơ quan có thẩm quyền nước xuất khẩu. Đối với tôm chân trắng phải có giấy phép nhập khẩu. Các trường hợp tự sản xuất tôm bố mẹ để bán ra thị trường khi chưa được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho phép, hoặc sản xuất tôm giống để bán từ tôm bố mẹ không rõ nguồn gốc phải bị xử lý nghiêm. Khuyến khích các doanh nghiệp có đủ điều kiện nhập công nghệ hoặc hợp tác với các công ty nước ngoài sản xuất tôm chân trắng bố mẹ đảm bảo chất lượng di truyền, sạch bệnh, kháng bệnh tại Việt Nam. Doanh nghiệp nộp thuyết minh dự án về Tổng cục Thủy sản để tổ chức hội đồng khoa học xem xét và khảo nghiệm theo quy định. Trường hợp các doanh nghiệp nuôi tôm có diện tích nuôi lớn, nếu tự nghiên cứu tạo ra tôm bố mẹ để sản xuất giống phục vụ riêng cho việc nuôi tôm của doanh nghiệp thì tiếp tục cho sản xuất giống và phải khai báo

với cơ quan quản lý địa phương, không được bán tôm bố mẹ và bán tôm giống ra bên ngoài.

Tôm nhập khẩu phải được nuôi cách ly kiểm dịch và lấy mẫu xét nghiệm các bệnh theo quy định trước khi đưa vào sản xuất. Kiên quyết xử lý tiêu hủy và báo cáo với Cục Thú y để thực hiện cảnh báo, ngừng nhập khẩu tôm từ các nước có các lô tôm giống nhập khẩu có kết quả xét nghiệm dương tính với các bệnh trong Danh mục các bệnh phải công bố dịch.

- Phối hợp với các cơ quan liên quan kiểm soát chặt chẽ và xử lý nghiêm các trường hợp nhập khẩu tôm giống bất hợp pháp qua biên giới.

- Các cơ sở sản xuất tôm giống an toàn dịch bệnh hoặc định kỳ thực hiện việc lấy mẫu giám sát và có kết quả âm tính với các bệnh đốm trắng (WSD), đầu vàng (YHD), hội chứng Taura (TS), hoại tử gan tụy (NHP), hoại tử dưới vỏ và cơ quan tạo máu ở tôm (IHHNV), hoại tử cơ (IMNV), vi rút gan tụy (HPV) được phép kiểm dịch và cấp giấy chứng nhận kiểm dịch trên cơ sở kết quả giám sát dịch bệnh; kết quả xét nghiệm phải được lưu tại cơ sở phục vụ công tác kiểm tra, truy xuất nguồn gốc. Đối với các cơ sở không đáp ứng yêu cầu trên, thực hiện lấy mẫu 100% lô hàng (lấy mẫu theo tỷ lệ lưu hành bệnh ước tính là 10% theo số lượng từng lô hàng). Kiên quyết xử lý tiêu hủy tôm giống nhiễm các bệnh nêu trên.

- Tôm giống lưu thông phải có giấy chứng nhận kiểm dịch, được đóng gói ghi nhãn mác xuất xứ theo qui định. Đề tạo điều kiện cho lưu thông, chỉ thực hiện kiểm dịch một lần tại nơi sản xuất.

- Kiểm tra chặt chẽ tôm giống nhập vào địa bàn tỉnh; tôm giống thả nuôi phải khỏe mạnh, có nguồn gốc rõ ràng, có giấy kiểm dịch tại nơi xuất phát; kích thước tôm giống thương phẩm khi thả nuôi phải đảm bảo theo tiêu chuẩn, tôm sú từ PL15, tôm chân trắng từ PL12 trở lên.

- Áp dụng các giải pháp công nghệ để nâng cao năng suất, giảm giá thành con giống. Khuyến khích các doanh nghiệp mở các cơ sở ương giống tại Đồng bằng sông Cửu Long để cung cấp cho người nuôi theo yêu cầu.

2. Đối với hoạt động nuôi tôm thương phẩm

- Chỉ đạo phát triển nuôi tôm theo quy hoạch.

- Giám sát việc tuân thủ khung lịch mùa vụ thả giống tôm: các tỉnh miền Trung và miền Nam thả nuôi từ tháng 2 đến tháng 9, các tỉnh phía Bắc nuôi từ cuối tháng 3 đến tháng 7 dương lịch.

- Chỉ đạo cơ quan quản lý thú y thủy sản địa phương và chính quyền cơ sở giám sát dịch bệnh chặt chẽ đến từng thôn, ấp; khi phát hiện ao/đầm nuôi tôm có dấu hiệu bị bệnh thì phải báo ngay cho cơ quan quản lý thú y thủy sản địa phương, tổ chức bao vây và xử lý ngay ổ dịch không để lây lan. Cắt đứt đường truyền ngang (truyền mầm bệnh từ sinh vật này sang sinh vật khác qua môi trường nước) một cách triệt để bằng các loại hóa chất được phép sử dụng trong nuôi trồng thủy sản để khử trùng nước và nền đáy ao/đầm nuôi tôm. Cải tạo, phục hồi môi trường

để tiếp tục thả giống theo quy trình hướng dẫn chuẩn bị ao/đầm nuôi tôm của Tổng cục Thủy sản.

- Hướng dẫn kỹ thuật cho người nuôi tôm (qua các lớp tập huấn khuyến nông, qua các phương tiện thông tin đại chúng tại địa phương như đài truyền hình, đài phát thanh). Lưu ý đối với nuôi thâm canh và bán thâm canh phải dành diện tích làm ao lắng để lọc sạch nước trước khi cho vào ao nuôi. Thực hiện tốt các khâu chuẩn bị ao, dọn nền đáy, tẩy trùng diệt tạp bằng các sản phẩm an toàn có tên trong danh mục thuốc, hóa chất được phép lưu hành, đúng liều lượng, thời gian, không được sử dụng các loại thuốc bảo vệ thực vật, chế phẩm sinh học hoặc thuốc chưa có tên trong danh mục được phép lưu hành. Chọn mua giống ở những cơ sở có uy tín, chăm sóc, vệ sinh, quản lý môi trường ao/đầm nuôi đảm bảo sự sinh trưởng và nâng cao sức đề kháng cho tôm.

- Xây dựng và triển khai chương trình giám sát dịch bệnh trên các vùng nuôi để phục vụ cho việc phòng chống dịch bệnh thủy sản.

- Xây dựng tài liệu hướng dẫn, tập huấn cán bộ thú y về chẩn đoán xét nghiệm bệnh tôm, ghêu nuôi nhằm phát hiện sớm dịch bệnh để ngăn chặn kịp thời sự lây lan dịch bệnh.

- Tổng kết kinh nghiệm thực tiễn của các cá nhân, doanh nghiệp nuôi tôm an toàn, không xảy ra dịch bệnh, phổ biến cho người dân trong vùng làm theo.

- Thực hiện nghiêm túc các quy định về chất cấm sử dụng trong nuôi trồng thủy sản tại các Thông tư số 20/2010/TT-BNNPTNT ngày 02 tháng 04 năm 2010, Thông tư số 03/2012/TT-BNNPTNT ngày 16 tháng 01 năm 2012 và Thông tư số 15/2009/TT-BNN ngày 17/3/2009 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành danh mục thuốc, hoá chất, kháng sinh cấm sử dụng, hạn chế sử dụng. Tăng cường kiểm tra, kiểm soát việc sử dụng thuốc, hóa chất, kháng sinh cấm trong nuôi trồng thủy sản. Kiên quyết xử lý những trường hợp vi phạm và thông báo rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng những trường hợp buôn bán, sử dụng hóa chất, kháng sinh cấm.

- Chỉ đạo các cơ quan quản lý thú y địa phương thực hiện chế độ báo cáo tình hình dịch bệnh hàng tuần về Tổng cục Thủy sản, Cục Thú y để phục vụ công tác điều hành chống dịch.

- Phổ biến, tuyên truyền cho người nuôi có ý thức trong bảo vệ môi trường và phòng chống dịch bệnh. Khuyến khích người nuôi thành lập các tổ đội tự quản, tổ/nhóm hợp tác, các tổ chức cộng đồng nhằm phát huy sức mạnh cộng đồng trong sản xuất, tạo nên năng suất, chất lượng, hiệu quả kinh tế cao.

3. Khôi phục vùng nhuyễn thể nuôi bị chết và tiếp tục thả giống, quản lý vùng nuôi

- Cải tạo bãi nuôi cũ bằng cách nhặt bỏ vỏ nhuyễn thể chết, rải vôi, cày phơi nền đáy. Hướng dẫn chọn vùng nuôi thuộc vùng hạ triều để có thời gian phơi bãi không quá 4 tiếng 1 ngày (là một trong những nguyên nhân làm nhuyễn thể chết). Thả giống mật độ 150-200 con/m², kích cỡ giống khoảng 7.000 con/kg.

- Đối với vùng nuôi nhuyền thể đang phát triển tốt, hướng dẫn san thưa khi mật độ dày.

- Phối hợp với các Trung tâm quan trắc cảnh báo môi trường, hệ thống giám sát thuộc chương trình giám sát nhuyền thể, kịp thời thông báo cho người nuôi về diễn biến thời tiết, điều kiện môi trường bất lợi để kịp thời ứng phó.

- Chỉ đạo các cơ quan chức năng của địa phương phối hợp với các cơ quan nghiên cứu và quản lý của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để lấy mẫu giám sát bệnh xảy ra trên nhuyền thể.

- Tăng cường kiểm dịch và kiểm soát vận chuyển nhuyền thể giống.

4. Đối với hoạt động quản lý thuốc, hóa chất, chế phẩm sinh học, vi sinh vật và thức ăn dùng trong nuôi trồng thủy sản

- Triển khai kiểm tra, đánh giá phân loại cơ sở sản xuất, kinh doanh vật tư thủy sản (thuốc thú y, hóa chất, chế phẩm sinh học, vi sinh vật và thức ăn, dùng trong nuôi trồng thủy sản) theo quy định tại Thông tư số 14/2011/TT-BNNPTNT ngày 29/3/2011.

- Tăng cường kiểm tra, phát hiện và xử lý các cơ sở không đủ điều kiện sản xuất sản phẩm đảm bảo chất lượng, vi phạm các quy định về hóa chất, kháng sinh cấm dùng trong nuôi trồng thủy sản. Công bố rộng rãi các trường hợp vi phạm, các sản phẩm đang lưu hành ngoài danh mục được phép lưu hành tại Việt Nam.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát, phát hiện và xử lý các cơ sở nuôi trồng thủy sản sử dụng thuốc thú y, hoá chất, chế phẩm sinh học, vi sinh vật không đúng quy định.

- Tổng hợp và đề xuất các trường hợp vi phạm đã bị xử lý trong năm 2011 báo cáo về Tổng cục Thủy sản, Cục Thú y để có biện pháp xử lý kịp thời theo quy định hiện hành của nhà nước.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị UBND các tỉnh, thành phố quan tâm chỉ đạo thực hiện quyết liệt các nội dung công việc nêu trên. Thường xuyên báo cáo Bộ những khó khăn vướng mắc để phối hợp giải quyết kịp thời. Công điện này thay thế cho Công điện số 15/CD-BNN-TY ngày 22/6/2011 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ;
- Các đơn vị liên quan thuộc Bộ;
- Sở NN&PTNT các tỉnh, thành phố ven biển;
- Lưu: VT, TY.

BỘ TRƯỞNG

Cao Đức Phát